

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnistvo je v Miklošičevi ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina pa upravnistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača po določenem ceniku. Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirc. : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani. :

Naš obračun.

Radikalnosti Slovenci ne poznamo. Mi živimo v oboževanju strankarstva. In tako globoko se je ukoreninilo to strankarstvo v nas, v naših srcih, v naši krvi, da smo postali gluhi in slepi. V stranki, kateri slučajno pripadamo, vidimo vse najlepše, vse vzvišeno, vse brez madeža... in če se vendarle prikrade skozi krepno naših slepih oči posebno temna progna naše edino zveličavne stranke — potem si zastremo oči z dvojnimi gostim zastorom, zamašimo si ušesa in zaklenemo usta... Le nič videti, le nič slišati, kaj šele govoriti... Za božjo voljo tiho, dragi prijatelji, tiho in zopet tiho... to zahteva disciplina naše stranke!...

A glej — nasprotna stranka je nekaj malega zagrešila! Lopar v roke, somišljeniki... glejte izdajalec, škodljivce našega naroda, grobokope ljudskih pravic, sebične koristolovce, vladne podrepanke!... Udari po njih, teptani narod, izpreglej enkrat in videl boš vse črno pri nasprotnikih... In nastane vihar... vname se papirnat boj... psovke lete kakor puščice... a v trenutku je zopet konec vsega... Brez škode in brez koristi je bilo vse to prerekanje in frazerstvo...

Dan za dnem se vrše tako boji in vsakdo jih lahko zasleduje: za piškav oreh dolgotrajno obrekovanje...

A če zagreši lasten strankar velik naroden greh — tedaj ga vidi zopet samo nasprotna stranka, grešnikova stranka pa ga zagovarja, ali pa molči... Vzrok: ker ne poznamo radikalnosti! Mi nismo še prišli tako daleč, da bi vrgli takega človeka iz svoje sredine, ker nam je onečastil ime, ker nas je osramotil pred vsem svetom... Trpimo ga še vedno med sabo, ker je pristaš in sicer ugleden pristaš naše stranke...

V zadnjem času se je zgodil tak slučaj v zadevi Kotnikove zapuščine Ciril-Metodovi družbi.

Umevno je, da je „Slovenec“ čisto po svoje lopnil po vsej napredni slovenski javnosti, češ, taki ste naprednjaki. „Jutro“ je ves slučaj zrl skozi druga očala, pokazalo je na Lenarčiča, ožigosalo kakor doslej še nobeden slovenski časnik ta veliki narodni greh uglednega naprednjaka in danes je zopet „Jutro“ oni list, ki hoče govoriti do slovenskega ljudstva odkrito besedo.

Upamo in zanašamo se na napredno javnost, da nas bo razumela pravilno ter da bo naše besede tudi upoštevala.

Kdor hoče naš narod ogoljufati in oropati — ta nima prostora med nami!

Lenarčič je hotel ugrabiti C. M. družbi pol milijona kron, ki jih je zapustil blagopokojni Karol Kotnik za našo deco. Ne samo, da je to velikanska nepijeteta do lastnega sorodnika — je to marveč še nekaj stokrat hujšega, ker je hotel s tem oropati svoj lastni narod v sebične namene!

Govorimo odkrito!

Ali je Lenarčič še vreden našega zaupanja? Dasi ga je „Slovenski Narod“ branil, dasi sedaj s svojim molkom kaže, da ga še trpi v svoji sredi, ker je liberal — vendar si upamo povzdigniti svoj glas in pozvati našo javnost: „Ven z Lenarčičem, on ni vreden, da bi ga dičilo zaupanje onega ljudstva, ki ga je hotel oropati!“

Lenarčič je predsednik trgovske zbornice, deželni poslanec, predsednik raznih društev i. t. d. in mi ga pozivljemo, da vsa ta mesta, ki mu jih je zaupalo slovensko ljudstvo, odloži.

Ko je pred leti nastopil v Ljubljani dr. Ravnihar kot samostojen kandidat za deželni zbor in je pri tem iskal klerikalnih in nemških glasov, kdo je bil takrat oni faktor, ki je pozval Ravniharja na odgovor? Bila je to liberalna stranka in v prvi vrsti „Slov. Nar.“ Takšen človek ne more biti več starosta „Sokolske Zveze“ — je vpilo vse in Ravnihar se je udal...

Ali Lenarčičev greh ni mnogo hujši? Sodimo previdno in objektivno!

Lenarčičevo dejanje stoji pred nami — nikdo ga ne more tajiti — in s tem faktom je treba računati. Stori, kar smo mu očitali in ker je to storil, ni več vreden narodovega zaupanja. Naj se zarije v svoje milijone, naj preiščuje svoj veliki narodni greh — drugo pa naj prepusti, drugim, čistejšim in značajnejšim ljudem!

Mi od svoje strani smo s tem obračunali z njim, upamo, da stori isto vsa slovenska napredna javnost in tudi narodno-napredna stranka kot taka. Toliko ji danes še zaupamo, a ako ona tega ne stori, postane sokriva Lenarčičevega protinarodnega dejanja.

Iz slovenskih krajev.

Novo mesto.

Boletni urad — reklama. Pred kratkim se je preselil tukajšnji boletni urad v Kandijo, v hišo g. Pintara, ki je pa sedaj last župana Štemburja. Za Štemburjevo gostilno je to gotovo reklama. On pač dobro ve, kje ga čevlji žuli! Vprašamo slavni deželni odbor, ali je sploh po predpisih dovoljeno, da je boletni urad za Novo mesto v Kandiji? Umevno je, da meščani ne bodo hodili dolgo po opravkih v boletni urad po četrte ure daleč doli v Kandijo. Boletni urad mora biti v mestu in to tudi vsi Novomeščani odločno zahtevamo!

Letošnja stavbena sezona je zelo napredovala. Toliko novih hiš, kakor se jih zida letos v mestu in okolici, se ni zgradilo morebiti že celih 50 let. Pri kolodvoru so projektirane 3 stavbe gg. Schiff-rerja, Sajeta in Rozmana. Ob desni strani okrajnega glavarstva stala bo v kratkem vila g. Vojska, ki bo zgrajena po švicarskem načinu, ob železnem državnem mostu pa pripravljata za novi stavbi gg. Recelj in

Berlec. Na nekdanjem Zegatovem posestvu pa sezidajo hišo g. Spacapan & Comp. — na desno in levo pa gradita svoja bivališča gg. Jereb in Fischer. Tudi bolnica usmiljenih bratov se poveča za 1 nadstropje. Vse kaže, da Novo mesto tudi v tem oziru napreduje. Želeti bi le bilo, da se v prihodnje malo bolj pazi na stavbeni red, kajti če se bo zidalo tako, kakor kapiteljske kuharice tik kandijskega sejmišča, potem najlepši del Kandije ne bo imel nobene oblike, niti ceste, niti ulice.

To so narodnjaki! Kakor je že „Jutro“ poročalo, je kupil gostilno nasproti kolodvora od g. Perkota g. Windischer, velezaslužen mož za povzdigo nemščstva v našem mestu. Nas bi stvar ne zanimala, ako bi tudi tukaj ne odločevala nemščurško-klerikalna strast. Sedanji najemnik imenovane gostilne je g. Mišič, ki si je mnogo prizadeval, da bi ustrezal slov. občinstvu in samo zato ni točil piva, da bi povzdignil domače vinorejstvo. To pa ni bilo prav nekaterim krogom in sklenili so, da morajo odstraniti gostilničarja, ki ne toči nemškega piva in ki podpira dolenske vinogradnike. Windischer ga je na milost in nemilost odstranil, seveda po vzorcu „Zurc-Pintar“! Mi bi g. Windischerju svetovali, naj se dogovori z dosedanjim gostilničarjem in naj njemu še nadalje prepusti gostilniško obrt, ker on je res gostilničar na svojem mestu, ki si prizadeva, da bi predvsem povzdignil domače vinorejstvo. Pravica nad vse!

Občni zbor

Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva.

V soboto zvečer se je vršil ob obilni udeležbi občni zbor ljub. prost. gasilnega in reševalnega društva; mestno občino zastopa podžupan g. dr. Tavčar. Predsednik g. Stricel pozdravi navzoče člane, zastopnika mestne občine ter poročevalce, spominja se treh umrlih članov, kar vzamejo prisotni stoji na znanje.

Tajnik g. Andlovec prečita zapisnik zadnjega občnega zbora, ki se odobri, nato poda poročilo o letošnjem delovanju; društvo je pomagalo pri 16 požarih, rešilni voz je vozil v 585 slučajih 4405 pacientov; 207 gledaliških straž je oskrbovalo 1863 moških, raznih drugih straž je bilo 62; moštvo je imelo 78 vaj, odbor 10 sej, nedeljskih inšpekcij je bilo 52. Društvo šteje 84 članov.

Tajniško poročilo se vzame na znanje.

Za sklad bolniške blagajne poroča g. Leutgeb, da ima 1198 K 20 v izdatkih, a 1161 K 59 v dohodkih, skupno premoženje 28.218 K 80 v. Za društveno blagajno poroča g. Barle, izdatkov je bilo 10.145 K 68 v, podporni sklad izkazuje 765 kron prebitka, ki se prišteje k skupnemu premoženju v znesku 6899 K 89 h. Proračun za prihodnje leto izkazuje 9812 K izdatkov in

9729 K dohodkov, torej 83 kron primanjkljaja.

Blagajniško poročilo se vzame na znanje, nakar pregledovalci predlagajo zahvalo blagajnikoma.

Nate slede volitve.

Po odmoru 10 minut je na to proglasil predsednik rezultate in sicer je izvoljen sledeči društveni odbor: načelnik: L. Stricel, podnačelnik: Josip Turk, I. četopoveljnik: A. Dintar, II. četopoveljnik: F. Stare, III. četopoveljnik: F. Meddic, tajnik: I. Andlovec, I. blagajnik: A. Leutgeb, II. F. Barle, namestniki: A. Zornič, J. Tomažič, Jos. Lapajner.

Poveljniki posameznih čet imenujejo svoje podpoveljnike in sicer za I. četo g. Stareta Viktorja, za II. četo g. Kavčiča, za III. pa g. Lapajnerja; pregledovalcem računov se volijo gg. Furlan, Stare in Križmar. Načelnik imenuje svojim pobočnikom g. Čudna. G. Barle opozarja na 40letnico obstanka gasilnega in reševalnega društva ter shod slovenskega gasilstva sredi meseca avgusta t. l.

Podrobni načrt slavnosti se skoro priobči v kratkem času, odbor bo pri službenem shodu razdelil delo na posamezne odseke. G. Matelič se pritožuje, da ne sliši v slučaju požara strela, nakar načelnik odredi, da se g. Mateliču telefonsko naznani vsak požar. (Medklic: Rešilni voz naj se pošlje po Mateliča.)

Nato zaključijo gosp. načelnik občni zbor.

Zagoneten slučaj zastrupljenja.

(Dalje.)

Pred odhodom.

Prišla sem domov in njemu povedala, da preiskave ni mogoče ustaviti. Drugi dan sem to šla javiti tudi dr. Valenčaku. Ta mi je prigovarjal, naj grem stran. Povedala sem mu, da sem to že zdavno sklenila sama, pa da me on ne pusti. Kakor sem pozneje izvedela, je dr. Valenčak takoj po temu razgovoru v to svrhu sam posredoval pri Jos. P. toda kakor jaz sodim, je to storil le na prigovarjanje že večkrat omenjene omožene hčere P. Pripominjam še, da so mi isto nasvetovali tudi moji zdravniki in povodom prve preiskave tudi gospodje pri sodišču. Ko pridem iz pisarne dr. Valenčaka domov, sem njemu to tudi povedala. On je rekel, da je bil dr. Valenčak med tem že sam pri njemu in da me pusti stran. Nato sem se odpravila, da za vselej zapustim ta kraj nesreče. On je dobil tistega dne vabilo na zasliševanje k sodnji. Kaj je izpovedal, ne vem, ker nisem dobila nikdar akta na vpogled. Zvedela sem pozneje po drugem viru, da je on izpovedal, da mi je dal 4200 do 4400 K najbrže za — molčečnost. Ali stoji ta njegova izjava v aktu ali ne, jaz se sklicujem na to, kar sem tozadevno že v enem prvih člankov

LISTEK.

VLADIMIR LEVSTIK.

In vstali so divji psalmi.

(Dalje.)

„Niti za minuto, niti en sam hip življenja! Tako srečnega, tako zadovoljnega, tako lahkega sem se čutil po dejanju, da se mi zdi, povedal bi ga Kristu samemu, če bi me vprašal po dobrih delih na sodnji dan.“

„Tudi mene ne bi pekla vest, bogme, tudi mene ne bi! Nikdar, nikoli, niti za hip, kakor si rekel... Vem, da bi mogel ubiti vsakogar, kdor bi strupil moje življenje, če bi ostal na svetu: človeka, ki bi mi zapeljal ženo, oskrnil otroka, onesrečil očeta in mater, porušil dom ali ugrabil kruh zame in za moje... Cemu ne? Za dolžnost bi si tudi štel, ubijati bližnjega, če bi grozil svetinjam, ki so mi svete, kakor kri in duša: jezik matere, zemlje očetov... Toda premisli! Tu so diplomatije skovali spletke, ministri so se zmenili ob smodkah in šampanjcu, bankirji in veliki trgovci so se polakomili dobička, pa so

dali zlahtnim škricem in beričem posojila, ki jih naj ne plačujejo bankir in minister, nego delavec in kmet, ki nimata bogastva razen žuljavih dlani. In zdaj pojdi, trpin, vzemi puško in sabljo ter ubijaj, streljaj drugega, ki je trpin kakor ti, samo da ga ne goljufajo tvoji ministri, ne izsesavajo tvoji bankirji, nego njegovi; Ubijaj ga, ki ni storil ničesar, daj se ubijati njemu, ki mu nisi skrivil lasu na glavi — zato, da zrede židovski kupci, zato, da dobi par bebastih ministrov zlate redove! Ubijaj ga, saj ti lažeš, kadar praviš, da si krščanski človek s sveto dušo v prsih, ti lažeš in škričeš, kadar zahtevaš spoštovanja in svobode: Bog daje oblast in pravico le tistim, ki delajo s teboj kakor z nemo živino!“

Jakob je premolknil: vsi udje so mu trepetali, od senc so mu vzlic hladnemu jutranjemu zraku curljali strupeni biseri znoja. Izpljunil je gosto slino, ki se mu je bila nabrala v ustih; nato je nadaljeval:

„In to je tista strašna brezmiselnost te vojne... Iz usmiljenja, ne, in ne iz sočutja, pač pa od studa pred glupostjo mi trepeče duša in roka, kolikokrat izpalim strel. In Bog ve, da nisem pomeril niti enkrat, odkar sem ubil prvega nedolžnega človeka. Toda krogje blodijo, mimo cilja

leté, leté vse v enomer dalje — in kdo ve, še ne leži tam zadaj za svojim grmom drug človek, ki prav tako preklinja to zločinsko in glupo divjanje in prav tako hrepeni po miru, po ženi in po detetu kakor jaz? Ta strah mi trga srce in mi orje kakor s plugom po prsih, strah pred nezislom, ki mi ga ukazuje železni gnet krivčnikov. Če bi vedeli, zakaj umiramo, zakaj ubijamo; če bi imeli kaj maščevati! Maščevanje je sladka in sveta reč, kadar gre o višji pravici, toda boj brez pravice in maščevanja...“

„Tako sem se jaz maščeval,“ ga je prekinil nesrečni človek ob njegovi strani: „In ko sem storil svoje dejanje, v tistem trenutku, ko sem stisnil prste okrog vratu oskrnilca svoje žene in svojega nedolžnega, še neporojenega otroka, sem vedel, da mi je maščevanje dolžnost. Ali spoznaváš ti dolžnost maščevanja?“

„Saj si slišal moje besede!“

„Slišal sem jih.“ In glas grešnika je mahoma vzrastel in zadonel kakor opomin proroka. „Kdaj pa si tudi spoznal sveto dolžnost ljudstva, maščevati svoje zatiranje, svojo oskrunjenost čast in svoje poteptane pravice?“

Jakobove oči so se odprle na široko; po izkušnjah in dvomih, ki so ga bili

spremljali križem bojišč, mu je zdajci zaslajala trda misel in neizprosno spoznanje: zažarelo je kakor večni kres, ki dvigne svoj plamen na vrhu gore in ima svetili oblakom in kruti zemlji skozi vsa stoletja bodočnosti.

Redka zarja na vztoku je bila razgrnila svoj plašč in je obledela v sveži jutranji svetlobi; visoko med vejami bližnje lipe se je izpozabil nedolžen ptiček in je zavriskal čez morišče. Veter se je vzdramil med listjem, rosa je poškopila puške, teletnjake in lica nesrečnikov, upadla od blaznih dvomov in od brezmiselnih muk. Nekje med hribi se je oglašil rog; megla je odletela iz doline in pokazala v daljavi oprezno premikanje vojaških čet.

Ta hip se je zazibal zrak in vztrepetal kakor globoka voda, ki ji padec težke grude skali zaspani pokoj: strel iz topa je zagrmel v molčanje, in prva granata je zvižgaje zletela preko glav. Sledil je drugi grom in tretji; Jakob je začutil na plečih solnčno gorkoto; takrat pa se je raztrgal nad vojaki glaseč tresk iz neposredne bližine: prva granata je bila storila svoj namen, in ko se Jakob ozre, je ležalo namesto delavca ob njegovi strani drgečoče truplo, ki je stresalo čeva iz razparane strani... (Dalje.)

povedala, namreč, da sem prejela le 1600 K drugič pa 800 K. Oba zneska pa sem prejela v pričo nekega magistratnega uradnika.

Slovo.

Ko sem bila odpravljena na pot, me je objel in rekel: „Kar je že zatoženo, je zatoženo, prosim te pa, da o vsem drugim pa bodi tiho!“

Jaz sem mu na to le rekla: „Vidiš do tega so Te le Tvoje hčere pripeljale.“ Na to sem odšla. Mislim, da je bilo to 25. marca 1909.

Preiskava ustavljena.

Trdno prepričana, da se započeta preiskava nadaljuje, sem si vzela dr. N. za svojega pravnega zastopnika. Izročila sem mu celo zadevo, jaz pa sem odpotovala na Dunaj. Takoj, ko sem prišla na Dunaj, sem poslala svojemu zastopniku svoj novi naslov. Na to dobim od njega pismeno obvestilo sledeče vsebine:

V Ljubljani, dne 9. aprila 1909.

Blagorodna gospodična

Marija Sladič!

Dunaj, X. Hotel Laxenburg.

Potrpujem prejem Vaše včerajšnje brzojavke, s katero mi naznanjate Vaše bivališče. Med tem sem tudi poizvedel na deželnem sodišču in pri državnem pravdništvu, da bo cela kazenska zadeva proti P. popolnoma ustavljena. Z ozirom na to pred kazenskim sodiščem ne bo nikake rešitve Vašega slučaja.

Preostaja nam tedaj pot, katero sem vam že ustmeno razložil, namreč tožba pred civilnim sodiščem na plačilo odškodnine. Za ta slučaj potrebna bi bila natančna preiskava Vašega položaja v tem pogledu, bodo li imele poškodbe, katere so vam bile prizadete, kake posledice. Morda bi se dali preiskati tu v Ljubljani po zdravniku, katerega vam jaz določim. Sele, če bi se pokazala potreba, da vas še kak drug zdravnik preišče, se o potrebnem koraku pozneje pomeniva. Kadar pridete tedaj v Ljubljano, se takoj pri meni zglasite.

Vas pozdravlja dr. F. Novak.

Pripomnim, da se mi je čudno zdelo, da nisem dobila dotičnega sklepa v roke. (Dalje.)

Vremensko neurje v hribih med Savo in Zagorjem.

Posebno poročilo „Jutra“.

O tem dogodku smo prejeli za včerajšnje številko prepozno došlo zanimivo poročilo od očitelca in sicer:

Nevihita.

Predvčerajšnjim okrog 6. ure zvečer so se začeli zbirati črni oblaki na vzhodni meji Kranjske, med železniškima postajama Sava in Zagorje. Pričakovati je bilo vremenske katastrofe. In res se med 6. in pol 7. uro zvečer usuje dež, da kaj takega tamošnji prebivalci ne pomnijo. Utrgal se je o blak. Po hribu, nad tirom južne železnice, ki teče po tej divje romantični Savski dolini, pridero čeli potoki vode z groznim šumenjem. S seboj pa je valila voda ogromne množine peska in debelega kamenja. In vsa ta velikanška množina šodra je drla proti železniškemu tiru, ob katerem teče strahovito narasla reka Sava...

Železniški čuvaj prepreči grozno nesrečo.

Ko je šel okrog 6. zvečer železniški čuvaj, ki ima nalogo prehoditi in pregledati progo med Litijo in Zagorjem, od postaje Sava naprej, zapazi, da dere po hribu nad tirom ogromna voda in da vali s seboj mnogo peska in kamenja. Sluteč nevarnost, se ustavi na prvem kraju, kjer je drla voda in čaka, kaj da bo. In res kmalu zasuje voda s kamenjem kanal, ki je narejen ob tiru in udere na progo. Hipoma sta oba tira zasuta s kamenjem. Čuvaj hitro naznani nevarnost na postaji Sava, da naj se vsi vlaki ustavijo in pridejo delavci popraviti tir. In tako je čuvaj preprečil veliko železniško nesrečo. Ako bi šel on dalje po progi, ne meneč se za neurje, bi nihče ne slutil nevarnosti, ki je pretila. Osobni vlak, ki gre ob pol sedmih iz Ljubljane proti Mariboru, bi zavozil v ta pesek, gotovo skočil raz tir in posledice bi bile nedogledne. Kajti tki ob progi dere narasla reka Sava...

Na kraju nesreče.

Tir med Savo in Zagorjem je nudil grozen pogled. V razdalji treh kilometrov je bila proga na mnogih mestih popolnoma zasuta s peskom in debelim kamenjem. Kanali, ki so narejeni ob progi in pod njo, da se po njih odteka voda, ki teče po hribu navzdol, so bili zasuti s šodrom. Na enem mestu je bilo udrla več kakor 100 m³ šodra na tir, na ostalih nekoliko

manj. Tudi mostovi čez podtirne kanale so bili pokvarjeni. Naplavine so segale daleč gori v hrib od tira. Železniški delavci so stopili takoj v akcijo in pričeli snaziti progo. V treh urah so za silo osnažili desni tir, da je mogel peljati osobni vlak, ki gre ob 1/2 7 uri iz Ljubljane, po triurni zamudi počasi naprej. Vozil je po nepravem, desnem tiru in se je moral parkrat ustaviti. Potnikom se je nudil grozen pogled: na levi strani velikanški kupi šodra, po hribu je drla voda, a na desni je drla z orjaškim bobnenjem Sava; utis pa so povečavale temne postave delavcev z baklami,

Zamude vlakov in panika med potniki.

Vsled zasute proge so imeli vsi vlaki, ki vozijo v tem času po tej progi, velike zamude. Oni vlaki, ki prihajajo od Ljubljane, so morali čakati v Litiji, a oni od Zidanega mostu, pa tam ali v Zagorju.

Osobni vlak, ki gre iz Ljubljane ob pol 7 uri zvečer, je prišel v Litijo pravilno ob 1/2 8. Tu pa se naznani potnikom, da ne morejo naprej, ker je proga med Savo in Zagorjem zasuta. Med potniki je nastala velika panika. Isto so povečavale še telefonske vesti iz postaje Sava v Litijo. Natančnih poročil pa se sploh ni moglo dobiti vsled oviranja brzojavne zveze potom bliskanja. Ko je stal vlak že približno dve uri v Litiji, naznani železniški uradnik, da bo vozil vlak nazaj v Ljubljano ker naprej ne more; kdaj pa bo proga prosta, pa se nič ne ve. Že so odpeli lokomotivo spredaj in jo pripeli zadaj k vlaku, da bo šel, nazaj v Ljubljano, kar dobi službujoči uradnik ob 3/4 na 10 obvestilo, da naj gre vlak naprej proti Zagorju, ker je eden in sicer desni tir za silo osnažen. In vlak je odšel s triurno zamudo dalje.

Nemška nesramnost.

Dočim so se vsi potniki imenovanega vlaka udali v usodo in čakali, da bo mogoče iti dalje, je neki Nemec, ki se je tudi s tem vlakom vozil, pokazal vso takozvano nemško kulturo. Prišel je kričati in razgrajati, zakaj da vlak stoji. Ko mu je službujoči uradnik pojasnil vzrok zamude, je bil ta Nemec še bolj siten ter pričel še huje razgrajati. Zahteval je, da mora vlak naprej in znosil svojo „kulturo“ nad službujočim uradnikom, ki je imel že itak težavno stališče vsled železniške nezgode. Trudil se je itak kolikor mogoče, da je ustregel čakajočim potnikom.

Druge poškodbe.

Vremenska nezgoda je zadela tudi vas Savo in napravila mnogo škode. Vsled neurja narasla Sava je odtrgala posestniku Štrusu brod ter ga odnesla s seboj. Razbilo ga je popolnoma in deloma odneslo dalje, le polomljena čolna sta običala na neki peskovini na desnem bregu Save. Posesniku Lajovcu je Sava odnesla nekaj lesa, ki ga je imel pripravljenega za splav, da ga odpošlje dalje. Voda, ki je drla s hribov navzdol, je posula s kamenjem nekaj polj, kjer je bujno rastle žito. Uničila je tudi nekaj njiv, na katerih je posejan krompir in fižol. Ti pridečki so sedaj vničeni. Pesek je udrl tudi na ceste ter je zasul precej na visoko cerkev, ki stoji ravno ob ustju ozke doline. Po njej je pridrla voda s peskom, ki se je ob cerkvi ustavil.

Skopuštvu južne železnice.

Ob tej priliki moramo odločno ožigosati odredbo južne železnice, ki je odpravila vse progine čuvaje med Litijo in Zidanim mostom. In ravno ta del proge teče po najbolj nevarnem kraju. Vsak čas se utrga v hribih skala in pade na tir. Ako se o pravem času ta nezgoda ne zapazi, lahko postane to za potnike usodopolno. Po odpravi čuvajev hodi vsakih šest ur eden čuvaj od Litije do Zagorja, da pregleda tir. A vse to je veliko premalo. Vsled mnogih ovinkov čuvaj ne bo opazil, ako mu za hrbtom pade skala na tir in vlak bo lahko neovirano zavozil v njo. Vsled te umazane štedljivosti južne železnice so potniki izpostavljeni vedni nevarnosti. Isto bi se bilo lahko zgodilo sedaj ob zadnji nezgodi; katastrofo je preprečil le vesten železniški čuvaj, ki zasluži zahvalo in priznanje javnosti, če ga že južna železnica ne bo hotela posebej nagraditi. Južna železnica gotovo čaka človeških žrtev, pa se menda ne bo spametovala.

Nov zakon o trgovskih so-trudnikih.

Konec službenega razmerja. a) Odpoved; glede tega zakona določa § 19. Službeno razmerje neha s preteklem časom, za katerega se je sklenilo ali po gremijalnem sklepu kakega okraja v drugem ožiru po tem novem zakonu. Na poskus dogovorjeno službeno razmerje se lahko od obeh delov razveže v prvem mesecu poskusne dobe. Če se je službeno razmerje

brez določenega časa dogovorilo ali nadaljevalo, se lahko razveže z odpovedjo po naslednjih določilih § 20. Če ni o roku za odpoved izrecnega dogovora, ali če ne obstoji na delojemalca ugodnejši krajevni običaj, sme razvezati službeno razmerje po preteku vsakega koledarskega četrtletja vsak del po prejšnji šesttedenski odpovedi. (Tako n. pr. imamo v Ljubljani gremijalni sklep za odpoved, ob vsakem času za 6 tednov.) Odpovedni rok se z dogovorom ne more skrajšati pod en mesec in mora vselej petnajstega ali zadnjega dne koledarskega meseca končati. Odpovedni rok mora biti vedno za oba dela enak. Če sta se dogovorila neenaka roka, velja za oba dela daljši rok.

Za iskanje nove službe po odpovedi pa določa § 22, da je dovoliti delojemalcu na njegovo zahtevo primeren čas za iskanje nove službe, ne da bi se mu krajšali prejemki.

Glede konkurza oziroma ob službenem razmerju pri kakem konkurzu pa določa § 23. Če se po nastopu službenega razmerja otvori o premoženju delodajalca konkurz, stopi konkurzna masa v pogodbo (torej kot bi bila prejšnji delodajalec). Tekom enega meseca od dneva otvoritve konkurza pa sme delojemalec razvezati službeno razmerje brez odpovedi, upravitelj mase pa, če se drži zakonitega ali dogovorjenega krajšega odpovednega roka. Če se službeno razmerje razveže vsled odpovedi upravitelja mase pred pretekom določenega časa, za katerega se je sklenilo, ali se je v pogodbi dogovoril daljši odpovedni rok, sme delojemalec zahtevati povračilo povzročenih mu škod. (Dalje.)

Dnevne vesti.

Razmere, ki so slabše kot na Turškem. Prejeli smo: Do danes še nismo slišali, da bi bil dobil napreden učitelj dopust, da bi se mogel udeležiti shoda napredne stranke. Toda, kar ni dovoljeno naprednim učiteljem, to je dovoljeno klerikalnim, in sicer celo v napredni Ljubljani. — Dne 11. t. m. je bil shod klerikalne straže v „Unionu“. Med udeležniki smo videli tudi znanega Nepomuka Jegliča, vodjo II. mest. Šole in to ob času, ko bi imel poučevati njemu zaupano mladino. Iz tega vzroka so se učenci 2. razredov stlačili v enega, da jih je bilo blizu 100 skupaj in je morala polovica stati celo uro ter pisati stoje. Sedaj pač verjamemo Jegliču, ki vedno trdi, da sme on storiti kar hoče. Toda če mero-dajni krogi to puste, davkoplačevalci in starši otrok pa ne pustimo, da bi take turške razmere vladale na šoli v napredni Ljubljani. Vprašamo samo c. kr. mestni šolski svet: ali sme provizorični vodja Jeglič, ker je klerikalec, zanemarjati svoje službene dolžnosti, da se peča s politiko? Ali mestna občina zato plačuje mnogo tisočakov za šolske zdravnike, da se na II. mest. šoli tlači v en razred po 100 otrok in to na ljubo vodji, da se more iz koristolovstva udeleževati klerikalnih shodov? Ali veljajo strogi predpisi samo za napredno učiteljstvo? Ali res že ne bo konec škandaloznih razmer na II. mestni deški ljudski šoli, ki smrde že do neba in o katerih govori celo mosto? Nakopičenih je že toliko nekorektnosti, da bi lahko napisali cele strani, toda za enkrat hočemo počakati, ker upamo, da stegne c. kr. mestni šolski svet svojo roko tudi na grabensko šolo, kakor jo je svoje dni na neko drugo šolo, ko se je pomotoma v neznosni mavevi vročini odredilo vročinske počitnice, ki so pa bile res na mestu. Ako je bila takrat mrtva črka mero-dajna naj bo še sedaj in to temveč, ker je škandal, da se kaj takega dopušča v stolnem mestu Ljubljani. Ako pa je Jegliču to dovoljeno, potem je tudi drugim učiteljem.

Zdravniški izlet v Zagreb se je bil moral za sedaj odložiti. Dne 29. t. m. vrši se na Dunaju v zadevi socialnega zavarovanja skupno zborovanje vseh avstrijskih zdravniških zbornic in pa državne zveze zdravniških organizacij. Na tem važnem zborovanju, ki se ga bodo udeležili tudi drž. poslanci, mora biti zastopano tudi „društvo zdravnikov na Kranjskem“, radi česa ne kaže, napravljati dne 26. in 27. t. m. izlet v Zagreb. Vabilo na dunajsko zborovanje došlo je še-le te dni, ker baš radi udeležbe državnih poslancev in referenta socialnega odseka ni bilo preje mogoče določiti dneva. Dalje pa se je še-le sedaj avtentično doznalo iz časopisov, da se meseca julija vendar le vrši vseslovenski zdravniški kongres v Sofiji. Mnogi zdravniki so izjavili, da bi se nikakor ne mogli udeležiti izleta v Zagreb in kongresa v Sofiji, raditega se je prvi preložil na poznejši čas.

Naše pokopališče. Tako domačini, kakor tujci, naj pridejo od koder koli, se zgrajajo, kako žalostno, zapuščeno in prazno izgleda naše pokopališče pri Sv. Križu. Povsod drugod se trudijo, da čim preje napravijo lepe nasade, tako da postane pokopališče zelen gaj, v katerem počivajo naši dragi. Pri nas pa je pokopališče prava

peščena pustinja. Niti za pota neče skrbeti pokopališča uprava, kaj še, da bi nasadila dreves. Če se ne bo bolje zavedala svoje dolžnosti, se bomo tudi pri nas začeli zanimati za sežiganje mrličev. Arhitektonično dostojno zgrajen kolumbarij vpliva mnogo ugodnejše in blažilnejše na človeško srce, kakor pa peščena pustinja pri Sv. Križu.

Obrtna oblast in tolovaji v „Unionu“. Vsa javnost z napeto pozornostjo pričakuje, kaj bo obrtna oblast ukrenila proti tolovajem v „Unionu“. Navadnemu gostilničarju revežu, bi bili že davno vzeli koncesijo. Tu pa je obrtna oblast prišla v škripce. Prvi odgovorni „birt“ „Uniona“ je znani bahač Kobi. Tega se obrtna oblast ne upa prijeti — ona že ve zakaj ne. „Ravnatelj“ Bračiča — ne morda glavarja tolovajev — se zopet boji, tudi tu bi skoro rekli: ona že ve zakaj. Neznosne razmere v hotelu — notabene prvem hotelu stolnega mesta — ki delajo sramoto celi Ljubljani, celi deželi; razmere, vsled katerih se ima vsak zaveden slovenski gost bati za svoje življenje; razmere, katere javne oblasti ne le mirno gledajo, ampak celo podpirajo, bodo tudi po zadnjem napadu na slovenskega časnikarja ostale, kakor so bile? Ne, to pot se bo poskrbelo, da obrtna oblast ne bo več nosila črnih očal.

Agro-Merkur je popolnoma narodno podjetje, o tem ni nikakega dvoma. Kot dokaz za to naj služi fakt, da tržaška podružnica tega društva piše zavednim slovenskim trgovcem pisma na trgovskem papirju z nemško-laškim napisom.

Pobožni sovražnik alkohola. V „Domoljubu“ je izšel nekaj spisov proti alkoholu. To je dobro, ker klerikalec je res treba odvaditi od alkohola, ali začudili smo se zelo, ko smo pod sestavkom videli podpis — prof. dr. Josipa Tominka! Odkdaj je ta gospod klerikalec?

Nov, modern most dobi Ljubljano. Ta teden so pričeli podirati na Poljanski cesti stari leseni most, ki vodi čez Gruberjev kanal. Prve dni junija za začno graditi novi železobetonski most najnovije konstrukcije, kojega izvršitev je poverjena tvrdki Pitte & Brausewetter. Vsled osuševanja barja se bodo podrli in z novimi nadomestili tudi šentjakovski (ki ga postavi cestni erar), šentpeterski in frančiškanski; brčkone pa se spremeni tudi dolenski kamniti most na Karlovski cesti.

Nad in pod zemljo. Vzpričo posebne informacije se je naša včerajšnja vest o izbruhu ognjenika Etne ofiциelno ne potrjuje. Naš tukajšnji vremenski poročevalec tozadevno pripominja: Naj se vest o zopetnem izbruhu Etne tudi ne potrjuje, to prav nič ne spreminja moje prognoze, ki se nikakor ne nanaša izrecno na določeno ozemlje. Slej kot prej zavzemam glede vzrokov zadnjih vremenskih izgrediv svoje včeraj, oz. tudi pred tem označeno stališče. Da je isto vsaj pretežno pravilno, dokaz žalibog žalostna vresničenja vremenske prognoze: Zg. Štajersko n. pr. je obiskala v petek večer strahovita, vničujoča nevihta; naši kraji pa so ne glede na katastrofo med Zagorjem in Savo ponekod močno trpeli vsled nalivov v soboto pop. ozir. zvečer. Pred nadaljnjimi vremenskimi izgrediv vsaj še do 25. t. m. nismo še varni. Vztrajam še odločneje pri tem, da so ti vremenski izgrediv v tesni zvezi z delovanjem tega ali onega ognjenika in sicer brčkone katerega v Italiji ozir. Siciliji. In če bi se ravno v tem slučaju vendarle zmotil, kakor se je vnanji poročevalec dozdevno glede izbruha Etne, bi iz prav v tem slučaju zame zanimivega razloga celo prav rad videl.

Halleyev komet. Sinoči od pol 9. do pol 10. so bili nekateri nasledovalci kometa tako srečni, da so ga — v naših krajih menda prvič — opazili na večernem nebu. In sicer levo nad Grmado, s komaj vidnim, kratkim, a vendar že določeno izraženim repom. Spoznali so ga po velikosti in svetlobi zvezde v razmerju z drugimi. Opazovanje je otežkočilo razsvetljava vsled lune, še bolj pa oblačnost, oziroma meglenost zapadnega obzorja. V Ljubljani jih je bilo menda malo take srečnih, da bi ga bili opazili z zvestjo, da je bil to res Halleyev komet.

Prednost stalnim gostom. Iz Novega Udmata se nam poroča: V-neko gostilno koncu novega Udmata, kamor zahajajo stalni gostje Udmačani, so pili v zadnjih dneh tudi fantje onkraj Ljubljanske odhodnice (fantovšino). Začetkoma so se gledali Udmačani in došli dobro, a ko so fantje že precejšno množino vina povžili, začeli so mirnejše goste izzivati. Prišlo je do prepira. Gostilničar pa, ker je videl, da imajo fantje onkraj Ljubljanske precejšno svoto za zapiti in ne misleč, da mu stalni gostje veliko več dobička polagoma doneso, je zadnje pognal z „marš ven“ skozi vrata. Če bo dotični gostilničar vedno tako delal, bode pač imel vsake tri kvatre enkrat vesele razgrajaje a mirni stalni gostje se ga bodo ogibali. — Očividec.

Med vojakl. V sobotni noči sta se na Gruberjevi cesti sprla neki prostak 17. pešpolka in neki domobranec. Vojak od 17. pešpolka je psoval domobrancia z „preklet krompirjevec“. To pa je domobrancia tako

razjezilo, da je potegnil bajonet in udrl za nasprotnikom, ki je zbežal. Kako bi se mu bilo zgodilo če bi ga bil dohitel, ne vemo, to pa vemo, da je zgubil čepico, nad katero se je domobranec maščeval s tem, da jo je na drobne kosce raztrgal. Kako je potem prišel tisti, ki je bežal brez čepice v vojašnico, pa molči zgodovina.

Pogreb gospe Marije Novak. Iz Štepanje vasi se nam poroča: Pogreb dne 20. t. m. umrle gospe Marije Novak, gostilničarke pri „Kozarju (Speckhügel)“ se je vršil v soboto popoldne ob veliki udeležbi vseh slojev mestnega in okoliškega občinstva. Društvo „Slavec“ in pevsko društvo iz Bizovika sta združena zapela krasne žalostinke pred hišo žalosti, v cerkvi pri „Božjem grobu“ in odprti gomili. Poslednjo čast je pokojnici izkazalo tudi domače gasilno društvo pod vodstvom načelnika g. Anžiča in pa bratska gasilna društva iz Bizovika pod vodstvom g. Vrbince. Da je bila pokojnica res obče priljubljena, prepričala nas je sijajna udeležba pogreba. — Rodbini naše sožalje... pokojnici pa ključno: Počivaj v miru!

Napad s kamnom. Tovarniški delavec Fr. Piber in poslovodja J. M. se že dalje časa nič kaj rada ne vidita. Ko sta v soboto večer v neki gostilni na Tržaški cesti slučajno naletela skupaj, je Piber poslovodjo narahlil: „Ti proklet k... ali si tudi ti tukaj! Ko je poslovodja ostavil gostilno in šel po česti proti Glinčam, je Piber pritekel za njim, pobral debel kamen in ga vrget v poslovodjo. Zadel ga je na desni roki. Sodišče ga bo poučilo, da vendar ni prav — zadel.

Zaradi poročila o neurju med Zagorjem in Savo je moralo več za današnje štev. že pripravljenih dopisov izostati. Prosimo potrpljenja.

Nepreviden voznik. Nek voznik iz Vel. Laš je po Karlovski cesti tako neprevidno vozil, da je posestnikovi hčeri Heleni Pavličevi prevrnil ob hodniku stoječi ročni voziček, kjer sta bili dve desetlitrski steklenici kisa. Povzročeno škodo 7 K 50 v je voznik povrnil.

Loterija 21. maja. Trst: 78. 29. 30. 87. 88. Linc: 37. 38. 7. 8. 9.

Društvene vesti.

Telovadska skušnja „Ženskega telov. društva“ je včeraj vspela najbolje. Sokolova telovadnica je bila polna odličnega občinstva. Nastop telovadk pod vodstvom gospodične Debevčeve je bil eksakten in je žel splošno odobranje. Jako elegantno so izvajale telovadke „majnikov ples“ ki je bil za nas nekaj popolnoma novega. Po končani telovadbi se je zahvalila gospa dr. Tavčarjeva slovenski javnosti; v imenu S. S. Z. je pozdravil društvo br. dr. Oražen, v imenu „ljublanskega Sokola“ b. starosta dr. Murnik. O delovanju društva priobčimo daljše poročilo.

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ v Ljubljani je sklicalo za soboto dne 21. t. m. shod trgovcev in trgovskih sodrušnikov. Shod je imel namen pojasniti trgovcem in trgovskim sodrušnikom določila državnega zakona o delovnem času in o zapiranju trgovin, ki je že v veljavi od 4. maja, ter dati prizadetim krogom priliko povedati, kako bi bilo urediti zapiranje in odpiranje trgovin v Ljubljani in obližju. Shodu je predsedoval g. Šarabon. O tem predmetu je na dobroobiskanem shodu obširno govoril g. dr. Windischer in na vzgledih pokazal važnost in vrednost novega zakona. Nato se je vršila razprava, katere so se udeležili gg. Šarabon, Jelačin, Volk, Medic, Selak in zbor. svetnik Zorc. Sklenilo se je storiti potrebne korake v ta namen, da vlada izda potrebne nadaljne ukaze glede zapiranja trgovin v Ljubljani in na deželi. Potem je dr. Windischer poročal o najnovejši odločbi upravnega sodišča, ki je izreklo, da trgovski sodrušniki niso dolžni biti zavarovani za starost. Po kratki debati je dr. Windischer omenjal nevarnosti, ki prete našim trgovcem zategadelj, ker se poteguje neka trdka za dovoljenje, da bi smela prodajati petrolej od kraja do kraja in od hiše do hiše na vozovih. Shod je sklenil soglasno, da se je obrniti do deželne vlade s prošnjo, naj ne da koncesije za to novo vrsto krošnjarstva s petrolejem. Taki „tank-vozovi“ so pri nas popolnoma nepotrebni. Nabava petroleja je lahka in konsum petroleja jako znaten.

Šentjakobska-Trnovska (moška) podružnica sv. Cirila Metoda je imela včeraj dop. v gostilni pri Češnovarju na Dolenjski cesti svoj dobro obiskani občni zbor. Združeni podružnici šteje 180 udov, imata že 800 K čistega premoženja. Prvomestnikom je bil zopet izvoljen g. Lapajne, tajnikom g. Jesenko, blagajnikom g. Trtnik. Kot zastopnika glavnega odbora sta zborovanje pozdravila družbeni tajnik g. Brce ter nadučitelj g. Črnogoj. Času primerno je govoril pek. m. g. Mole, ki se je zavzemal za to, da nosi vsak član društveni znak, kar se Slovencu bolje pristaja kot „Krieger medalja“. (Kaj bo k temu rekel g. Mihelič kot „Korpskommandant des neuen Kriegerkorps von Laibach“?)

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Predsednik „Slovanske Enote“ v avdi-jenci pri ministrskem predsedniku.

Praga, 22. maja. „Narodni listi“ poročajo iz Dunaja: Načelnik češkoagrarne stranke in predsednik „Slovanske Enote“ poslanec Udržal je bil sprejet v posebni avdienci od ministrskega predsednika barona Bienertha.

Avstrijski učenjak umorjen od Indijancev.

Praga, 22. maja. Po poročilih, ki so došle od rektorja petrograškega tamošnjega etnografičnega zavoda, je bil v južni Bolidiji umorjen od Indijancev avstrijski raziskovalec Oskar Fritsch, ki je raziskoval Bolivijo tudi po naročilu ruske vlade. Ruska vlada je radi tega brzojavno vprašala Bolivijo, ali se usmrčenje učenjaka potrjuje ali ne,

Khuen-Hedervary pri cesarju v avdi-jenci.

Budimpešta, 22. maja. Ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary je bil včeraj sprejet od cesarja v posebni avdi-jenci, ki je trpela trideset ure. Poročal je cesarju o splošni politični situaciji in o tekočih poslih.

Kraljevski komisar imenovan v srbski crkveni zbor.

Budimpešta, 22. maja. Med včerajšjo avdienco ministrskega predsednika je cesar podpisal dekret, s katerim imenuje kraljevskim komisarjem v srbski crkveni zbor državnega tajnika Rokomyja.

Volilni govor grofa Khuen-Hedervarya.

Budimpešta 22. maja. Narodna delavska stranka je priredila sinoči na čast svojemu kandidatu v državni zbor grofu Khuen-Hedervaryju banket. Med drugim je govoril tudi Khuen-Hedervary in se je njegov govor splošno odobravalo. V svojem govoru je med drugim omenjal ministrski predsednik, da je njegovo delovanje zelo podobno delovanju zdravnik. Ponovno je moral določiti diagnozo in ko je bila ta določena, se je pričel veliki boj proti uničujočemu delu bolezni. Narod se mora končno zbuditi iz bolečavega spanja, v katerega se ga je vspalo proti njegovi volji. Svoj govor je končal ministrski predsednik sledeče: Nadejam se, da nas bodo v bodoče zopet podpirali tudi oni, ki so nas sedaj zapustili in nastopajo celo proti nam. Uvideti morajo namreč, da je uspešno naše stremenje, namreč podkrepitev notranjega miru.

Spopolnjeni letalni stroji.

Rim, 22. maja. Nek mlad duhovnik je konstruiral letalni stroj (aeroplan), ki izključuje takorekoč skoraj vse dosedanje slabe strani letalnih strojev.

Halleyev komet in člani nemške vladarske rodbine.

Berlin, 22. maja. Sinoči so došli na potsdamsko zvezdarno še pred solčnim zahodom nemška cesarica Viktorija Avgusta in princ Avgust Viljem s soprogo ter opazovali iz kupole zvezdarne z refraktorji nebo. Halleyevega kometa ni bilo mogoče opaziti. Cesarica se je zanimala za opazovanje zvezdoslovcev v pretekli noči in se jej je o teh poročalo.

Berlin, 22. maja. Cesar Viljem je brzojavil zvezdarni v Potsdamu, da obišče zvezdarno.

Notar poneveril.

Danzig, 22. maja. Tukajšni državni notar Hofer se je sam javil sodišču, odnošno državnemu pravništvu, češ, da je poneveril 40.000 mark. Notar Hofer je navedel, da je poneveril teh 40.000 mark kot upravitelj neke konkurzne mase in da je denar porabil za svoje dolgeve.

Köpenik št. 2 v Berlinu.

Berlin, 22. maja. Tukajšna policija je aretirala nekega slaboumnega človeka, ki je uprizoril v zadnjem času celo kopo sleparij. Med drugim je revidiral tudi v uniformi sanitetnega podčastnika moštvo in si pri tem prilastil razne predmete. — Možakar pa je umobolen in je bil že parkrat interniran v norišnici.

Poneverjenje.

Dunaj, 22. maja. Pri reviziji blagajne rudokopa Königshütte v Nemčiji se je izkazalo, da je iz blagajne poneverjenih 32.000 mark.

Vremensko poročilo.

Dunaj, 22. maja. Vremenska prognoza je še vedno ugodna. Današnje jutro je bilo precej soparno. Opoldne in popoldne je v kratkih presledkih deževalo. Proti večeru se je zopet zjasnilo. Zračni tlak je še vedno neizpremenjen. Iz okolice se poroča o skrajno ugodnem vremenu. V severni Nemčiji so bile zopet nevihte. Za prihodnje dni je napovedano lepo vreme.

Nova zmaga na polju avlatike.

Dower, 22. maja. Aviatik Lesseps, potomec Lessepsa, ki je zgradil sueški

prekop in dal tudi inicijativo za Panama-kanal, je poskusil preleteti z letalnim strojem ožino med kontinentom in Angleško. Po-skus se mu je izborno posrečil. Najprvo je bilo vreme skrajno neugodno, končno pa se je vendar zjasnilo toliko, da je Lesseps mogel podvzeti polet. Takoj spočetka se je dvignil nad 500 m visoko in je ostal v tej višini ves čas svojega poleta iz Calais do Dowra. Ko se je bližal angleškemu obrežju, zaradi goste megle ni niti na 100 metrov daleč mogel zapaziti suhe zemlje. Kljub temu se je spustil srečno na tla v Margaretnem pristanišču v Dowru, kmalu po četrti uri, dočim je odšel iz Calais ob 1/4 na 4. uro. Za to pot, ki je dolga 27 angleških milj (angleška milja je 1608 m) je rabil 35 minut. V tem času je odšteto tudi dviganje in pristanjenje. Aviatika je spremljala torpedovka, ki pa ga je mogla samo semtertja opazovati. Aviatiku so se prirejale najpresrečnejše ovacije, zlasti ker očividci zatrujejo, da Lesseps vodi aeroplan veliko elegantneje in sigurneje kakor Blierot, ki je zadnji preletel ožino. Lesseps je sam mnenja, da je Blierotov rekord potolkel.

Turški prestolonaslednik obišče Belgrad.

Belgrad, 22. maja. Turški prestolonaslednik Jusuf Izedin obišče koncem tega tedna oficijelno tukajšni dvor.

Arnavtski upor.

Carigrad, 22. maja. Poroča se, da razoroževanje Arnavtov napreduje vrlo. V zadnjem času se je razorožilo mnogo alban-skih vasi. Orožje se je z vozovi pripeljalo v Ferisović. Kakor poročajo, je ponekod zadostovala samo dobra beseda, da so prebivalci pustili orožje, ponekod pa je bilo seveda treba nastopati kar najstrožje.

Nove železnike zveze med Turčijo in Grško.

Carigrad, 22. maja. Iz dobro poučenih krogov se poroča, da odločilni vladni krogi delujejo na to, naj bi se čim prej izvedle nove železniške zveze med Turčijo in Grško. V najkrajšem času se baje odpošljejo na mejo inženirji, ki naj bi študirali tozadevne trase.

Kretsko vprašanje.

Pariz, 22. maja. Četudi je vtis, ki ga je napravilo postopanje kretske vlade, da se je namreč pripustilo mohamedance k zborovanju, ne da bi prisegli, skrajno neugoden, se vendar upa, da se bo pri Venizelozi doseglo ugodnosti. Zaradi tega je premor 40 dni dobrodošel.

Carigrad, 22. maja. Kakor se poroča odpluje 27 deloma manjših bojnih ladij v Marmarsko morje k vaji, ki bo trajala več dni. To se spravlja v zvezo s kretskim vprašanjem.

Toča je v soboto pop. obiskala kraje okoli Polhovega Gradca. Kakor je bilo videti, tudi včeraj pop. nekaterim krajem ni prizanesla.

Hlapca

za razvažanje piva sprejme s 1. junijem

zaloga mengiškega piva.

v Ljubljani, Metelkova ulica št. 19.

Mesečna plača 80 K. Oženjeni imajo prednost.

Matej Orehek, Ljubljana,

Kolodvorska ulica 26

(blizu južnega kolodvora) priporoča največjo izbor raznovrstnega blaga, kakor: izgotovljenih moških, ženskih in otroških oblek in obuval domačega izdelka, najrazličnejših ročnih kovčkov za izseljence, ter sploh vseh galanterijskih predmetov. Priznana solidno blago! Čudovito nizke cene!

Prav izdaten postranski

zaslužek

nudi inteligentnim osebam popolnoma nov način zavarovanja.

Dopisi pod „Lahka služba“ na glavno pošto v Ljubljani, le proti vročilnemu listu.

3—1

Kavarna „ILIRIJA“

Kolodvorska ul. 22

je vsak dan 11—10

celo noč odprta

ter se slavnemu občinstvu najtopleje priporoča.

Filip Fajdiga

trgovec s pohištvo

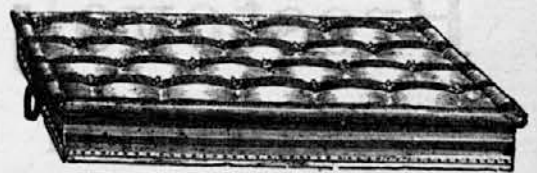
Ljubljana

Sv. Petra c. 19

izdeluje in popravlja raznovrstno

pohištvo

po najnižjih cenah.

Telečjo pečenko

po izredno nizki ceni

I. vrste kilogram . . . K 1-60

II. „ „ „ „ „ 1-40

III. „ „ „ „ „ 1-30

prodaja v Šolskem drevoredu pri jubilejnom mostu

Matija Lavtižar.

10 družb

(kompanij)

dobrih ogljarjev za izdelovanje bukovega oglja v dobrem položaju brez kamenja išče

tvrdka

Horacek & Radošević

Mrkopalj, železniški kolodvor Lokve.

Hotel Tratnik

(„Zlata kaplja“)

Novo moderno opremljene sobe, kopeli, restavracija, krasen vrt.

Vsako sredo

koncert Sl. filharmonije

Otvoritev

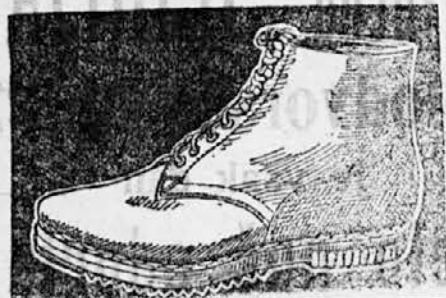
hotela in preurejenega vrta

v sredo, 25. maja t. l.

Za mnogobrojen poset se priporočata

3—1 **Al. in Leop. Tratnik.**

JULIJA ŠTOR Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih goisserskih gorskih čevljev.
Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Slovenci, prispevajte za Trubarjev spomenik!

Največja zaloga najfinejših barv in potreščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

Düsseldorfske oljnate barve

v pušicah za umetnike in študijsko slikanje.

Horodamove patentovane akvarelne barve

za šolo in v pušicah za študije.

Pastelne barve (stogle)

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

Firneži, olja in retuše za slikarstvo

Slikarsko platno

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Trgovsko podjetje se radi odpotovanja takoj proda.

Isto je vpeljano in dobičkanosno ter se lahko naprej vodi pod sedanjo trdiko s pristavkom „naslednik“.

- Jako ugodni delni plačilni pogoji! -

Ponudbe na inseratni biro „Jutra“ pod šifro „Trgovina 500“. 5—1

Prostovoljna prodaja obrti in hiše.

Na najbolj prometnem kraju glavnega trga v Novem mestu se proda iz proste roke nanovo prezidana hiša.

V isti so 4 dobro ideoče trgovine, 16 sob in 3 kuhinje. Prizidani sta dve sobi s kuhinjo. Pri hiši je tudi velik vrt. — Cena jako ugodna!

Pojasnila daje Josip Fischer, Kandija (Novo mesto).

3—1

• Poštne hranilnice št. 49.086.
• Giro račun Avstro-ogrske banke.
• Stanje hranil. vlog sklepom 1909
K 3.700.000.

• Telefon šte. 135.
• Število združnih članov čez 600.
• Varnostni zakladi sklepom 1909
K 160.000.

GLAVNA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Pisarna: Kongresni trg 15, Souvanova hiša, Ljubljana

sprejema in izplačuje hranilne vloge in jih

obrestuje po 4 $\frac{3}{4}$ % od dne vlozbe do dne vzdige brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo. Na razpolago so domači hranilniki.

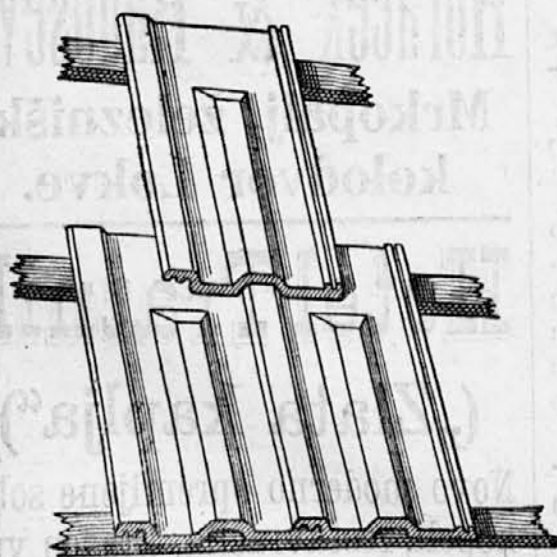
Zaradi minule sezije se prodaja

v „Angleškem skladišču oblek“

izgotovljene obleke za gospode in dečke ter konfekcijo za dame in deklice še ceneje kakor doslej.

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešniöv

ponudi vsako poljubno množino

52—9

patentirani dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom, „zistem Marzola“.

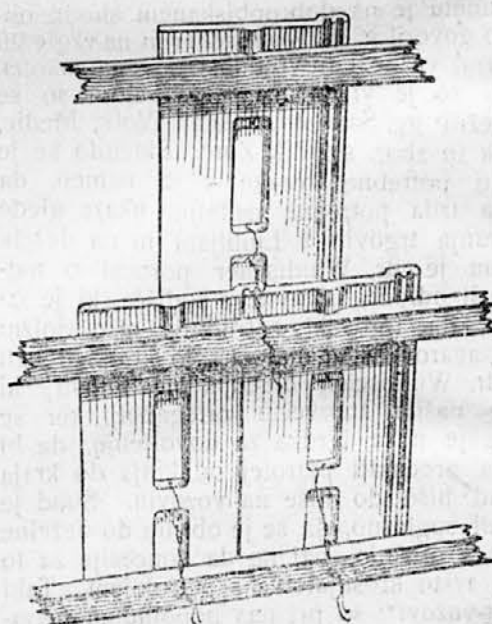
Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti!

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se iščejo.

Delniška glavica: K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond: K 400.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 $\frac{1}{2}$ %.

Sprejema prijave za subskripcijo delnic „Ljubljanske kreditne banke“ IV. izdaje: za delničarje à K 420.—, za nedelničarje à K 445.— do dne 31. maja 1910.